

Jacint Verdaguer

Literatura catalana III

Jacint Verdaguer

- Va néixer el 1845 i va morir el 1902.
- Començà a escriure poesia als 14 anys, aviat es fa aficionar pels textos clàssics (Virgili, Dant...)
- L'any 1865 guanya dos premis als Jocs Florals amb dos poemes èpics.
- L'any 1868 participa als JF amb una composició que serà l'embrió de l'Atlàntida.
- A partir de 1870 exerceix de capellà.
- El 1873 fa la primera estada al Rosselló per recuperar-se de l'esgotament mental que li produeix la redacció de l'Atlàntida. Fa el primer viatge a Cuba i el 1876 torna recuperat i amb el poema enllestit.
- A partir de 1877 Verdaguer esdevé un escriptor molt popular i el 1880 és declarat Mestre en Gai Saber. Viatja per Europa i Rússia i el 1886 arriba a Terra Santa, un fet que li canviarà radicalment la vida.
- A partir del 1890 practica exorcismes i és confinat en un santuari per possible follia. S'escapa i marxa a viure amb una família de Barcelona que l'influiran considerablement. Se li retira la llicència per a celebrar la missa el 1895 i se li retorna el 1898).
- Publica una sèrie d'articles anomenats En defensa pròpia que provoquen gran enrenou entre partidaris i detractors.
- Mor el 1902 i el seu enterrament esdevé un esdeveniment de masses, que van admirar la persona i, alguns, també la seva obra.

Jacint Verdaguer

- La seva obra inicial tenia molt del Vallfagonisme, tot i que aviat va descobrir els clàssics que el van acompanyar durant tota la seva vida creativa.
- Era un fidel seguidor dels temes dels Jocs Florals: Pàtria, Fe i Amor, tot i que a partir del 1870, deixa de tenir interès en aquest últim.
- El seu poema èpic Colom, que després va renomemar com Espanya naixent, té l'origen a l'any 1865 i narra el descobriment d'Amèrica i la desaparició de l'Atlàntida, tot i que amb algunes variacions entre ambdues versions.
- La versió final d'aquest poema serà l'anomenat l'Atlàntida, amb una presència important de l'Eneida.
- Verdaguer va escriure dos poemes èpics d'importància cabdal en la literatura catalana. El primer és l'Alàntida, no gaire romàntic com era propi de l'època (poesia político-històrica, imitació de la lírica popular, costumisme...), sinó més aviat renaixentista. El segon és Canigó, escrit en una època on la novel·la havia substituït aquesta mena d'obres èpiques.
- Potser és per la pròpia anormalitat de la literatura catalana que aquesta mena d'obres servien per justificar la seva existència.

L'Atlàntida

- El poema explica la història de Colom i com arriba al propòsit de viatjar en busca de l'Atlàntida, un continent enfonsant per decisió divina.
- Verdaguer s'inspira en cultures molt diverses per a la seva elaboració.
- La seva intenció és clarament moral, amb el rerefons del Paradís perdut. Destaca tant per la seva qualitat literària com per la varietat d'informació científico-cultural i el volum de les fonts utilitzades, des dels clàssics grecs als autors més moderns.
- Els protagonistes passen a ser els elements, l'entorn, en comptes dels personatges que perden la seva connexió amb la realitat.
- Va ser un poema amb un paper clau en el procés de recuperació de la literatura culta.
- Es va fer ràpidament popular amb traduccions a molts idiomes, entre ells el txec (1891).

Canigó

- La idea va néixer a partir d'unes excursions pels Pirineus.
- Verdaguer s'inspira en el passat medieval de Catalunya i vol recordar el seu esplendor a través de monuments naturals, com la muntanya del Canigó.
- És un poema encara molt més èpic que l'Atlàntida. Recull tota una sèrie de llegendes molt ben articulades que donen la sensació d'un protagonisme plural.
- La diversitat d'històries i personatges fa que hi hagi importants desnivells qualitatis i de versemblança. Val a dir que tot amb una clara intencionalitat cristiana.
- Les fonts utilitzades són molt nombroses i d'orígens molt diversos. La literatura popular cobra en aquesta obra un paper molt important.
- Canigó reuneix les premisses bàsiques de l'ideari de la Renaixença i esdevé la seva expressió literària més important.
- Elabora una llengua literària òptima, amb una versificació i musicalitat rica i variada, aconseguint una expressivitat d'alta qualitat literària insòlita fins aleshores i que servirà de model a les noves generacions.

Poesia religiosa

- El viatge a Terra santa provoca un fort trasbals en la vida i l'obra de Jacint Verdaguer.
- Verdaguer és criticat també per posar el seu talent al servei de l'apostolat, que va exercir de manera molt intensa.
- La primera obra de valor literari va ser *Idil·lis i cants místics* (1879), l'obra més misticista de Verdaguer.
- *Lo Somni de Sant Joan* (1887) és ja el resultat del seu viatge a Terra santa i explica la vida exemplar de sants i màrtirs, amb una intenció clarament moralitzadora.
- *A Flors del Calvari* (1896) expressa el seu dolor pels problemes amb la jerarquia eclesiàstica i les disputes amb els seus detractors.

Poesia patriòtica

- El Romanticisme era propens a aquesta mena de poesia i Verdaguer hi contribuí.
- Montserrat (1889), Pàtria són extensions de la seva poesia religiosa.
- Oda a Barcelona (1883) és un dels poemes patriòtics més coneguts i populars, recull una visió de Barcelona i la seva història que es fa extensiva a tota Catalunya.

Obra en prosa

- Excursions i viatges (1887) és l'exemple més clar de la prosa Verdagueriana, un recull de les seves experiències personals, el descobriment del propi país...
- Verdaguer era un gran aficionat al folklore i va aplegar nombroses rondalles i llegendes, que de vegades va reelaborar i d'altres va utilitzar en les seves obres.